



## **INFORME DE CONCLUSIONS DE LA TAULA DE DEBAT SECTORIAL SOBRE PERFILS PROFESSIONALS, INFORMACIÓ I ASSESSORAMENT I EQUIPAMENTS JUVENILS TROBADA DE TÈCNICS/QUES I INFORMADORS/ES DE JOVENTUT DE CATALUNYA 2005 (TORTOSA)**

---

La **Trobada Nacional de Tècnics i Tècniques de joventut i informadors i informadores juvenils** que va tenir lloc els dies **9 i 10 de juny de 2005** a **Tortosa** va comptar amb la presència de més de 200 professionals de l'àmbit de la joventut. Aquesta trobada organitzada per la Secretaria General de Joventut de Catalunya va girar al voltant de dos temes: la "Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya" i "Joves i intermediació per a l'habitatge". En els primers dels casos, la Trobada es va emmarcar dins el procés participatiu que ha de guiar l'elaboració de la llei i va servir per debatre i discutir sobre tres temes que ha de regular la **Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya** de forma sectorial:

- *Quin paper han de jugar la informació i l'assessorament com a instruments de les polítiques de joventut?*
- *Tipologia i funcions dels equipaments juvenils.*
- *Els perfils professionals a Joventut. Definició i funcions.*

La **metodologia de treball** va consistir en la realització de taules de debat al voltant dels dos primers temes: cinc grups d'una vintena de persones van debatre sobre el primer i sis grups sobre el segon. Més tard, els onze grups van debatre sobre l'últim tema que, donada la seva importància cabdal, es va creure convenient que tothom hi pogués participar. Les dinàmiques de discussió van ser d'unes dues hores cadascuna, en les quals hi havia treball individual, en petits subgrups i un plenari final amb tot el grup per discutir i defensar posicions.

Aquest és el **document de síntesi de la informació recollida** en cadascun dels temes a partir de la informació resumida pels dinamitzadors dels grups. S'ha optat per destacar els grans punts d'acord o de màxim consens, destacant també altres discussions o apunts que hagin pogut sorgir sempre que s'hagi considerat necessari.



## **TIPOLOGIA I FUNCIONS DELS EQUIPAMENTS JUVENILS**

---

### **1. Necessitats i funcions generals dels equipaments juvenils**

Sigui quin sigui l'equipament juvenil al que es faci referència, existeixen unes necessitats comunes que han d'estar cobertes per qualsevol instal·lació dedicada als i les joves. De l'anàlisi d'aquestes necessitats, se'n deriven un seguit de **funcions generals** que haurien de complir aquest tipus d'instal·lacions:

- Ser un **espai de trobada i referència dels joves**, un espai de cohesió social.
- **Oferir recursos, serveis i activitats** als joves, així com fomentar i dinamitzar tots aquests. En aquest sentit, han d'oferir informació, assessorament i orientació en matèria d'emancipació i participació.
- **Canalitzar i donar suport a la participació juvenil** i a les iniciatives juvenils, generar un espai de participació dels i les joves en les polítiques de joventut.
- També pot funcionar com un **espai de relació** entre l'administració i els i les joves.

### **2. Tipologia i funcions dels equipaments juvenils**

A l'hora d'establir una tipologia d'equipaments i unes funcions que es derivin d'aquesta classificació, és imprescindible tenir en compte la multiplicitat de realitats socials i territorials. Una possibilitat de donar resposta a aquest fet és l'elaboració de Plans Municipals d'Equipaments Juvenils, que englobi un anàlisi de la realitat, les necessitats que quedin per cobrir i un pla d'actuació per fer front a les mancances detectades.

L'opció d'un **equipament polivalent** que unifiqui tots els serveis per a joves ha de permetre adaptar-se a totes les realitats existents al territori. Aquest equipament ha de donar resposta als serveis que es detectin com a necessaris sense establir la obligatorietat d'instal·lar equipaments específics, amb un cost inabastable i un ús poc important en poblacions mitjanes i petites. Així mateix, cal considerar la utilització d'espais polivalents no exclusius per a joves en els casos en què no siguin viables instal·lacions estrictament juvenils.

Cal diferenciar el concepte de serveis del d'equipaments. Cal garantir la globalitat de serveis a tot el territori, tenint en compte, evidentment, les necessitats que s'hi detectin. Amb el concepte d'un equipament polivalent en municipis petits, doncs, es pretén reduir costos



innecessaris i garantir els serveis. En el cas dels municipis mitjans i grans cal potenciar l'establiment d'equipaments específics que ofereixin un servei concret.

A continuació s'enumeren aquests equipaments o serveis i es defineixen les seves característiques i funcions.

#### Punt d'informació juvenil

- **Característiques:** Espai de referència dels joves per informar-se, facilitar l'accés a la informació i, en alguns casos, a les noves tecnologies.
- **Funcions:**
  - Dinamitzar la informació (recerca i tractament).
  - Informar, orientar, assessorar i formar.
  - Donar suport i dinamitzar les iniciatives dels joves. Facilitar l'aprenentatge de la participació i fomentar-la.
  - Viatgeteca i carnets juvenils.
  - Espai d'autoconsulta (noves tecnologies i documentació escrita).

#### Casals de joves

- **Característiques:** Espai de referència, trobada i oci per als joves. Espai de relació entre joves i per donar resposta a les seves inquietuds.
- **Funcions:**
  - Foment de la participació.
  - Suport a iniciatives juvenils.
  - Espai de formació.
  - Dinamització del treball de les entitats i col·lectius de joves.
  - Oferir serveis integrals de suport. Realització d'activitats i suport als creadors.

#### Hotel d'entitats / Viver d'associacions:

- **Característiques:** Centre aglutinador d'associacions i entitats per a joves.
- **Funcions:**
  - Crear xarxa entre les entitats i associacions juvenils, donar suport i recursos.
  - Foment de la interrelació entre els diferents col·lectius de joves.
  - Coordinar el teixit social.



- Assessorament a les entitats i foment de la participació.

#### Equipaments destinats a activitats concretes:

- **Característiques:** Suport a la creació artística i/o altres activitats d'oci.
- **Funcions:**
  - Suport a iniciatives juvenils o a activitats destinades als joves.
  - Cessió d'espai i recursos.

#### Equipaments genèrics:

- **Característiques:** Equipaments per a l'organització d'activitats culturals, esportives i d'oci principalment facilitant recursos.
- **Funcions:**
  - Suport a activitats independentment de l'edat dels destinataris però on se'n beneficiïn també els joves.
  - Dinamització comunitària intergeneracional (no només per a joves)

S'ha de valorar l'establiment d'equipaments o serveis que corresponguin a unitats territorials o poblacionals més gran, sigui en l'àmbit municipal, supramunicipal o nacional.

#### Centre de Recursos Juvenils:

- **Característiques:** Centre d'intercanvi de recursos per rendibilitzar les experiències juvenils.
- **Funcions:** Suport a l'organització de les entitats juvenils del territori.

#### Telecentres / Aules d'Informàtica:

- **Característiques:** Centres on s'ofereixin serveis informàtics i accés a la xarxa d'internet.
- **Funcions:** Facilitar l'intercanvi entre joves allunyats geogràficament i facilitar l'accés a la informació electrònica.



### **3. Criteris per establir ràtios i definir necessitats segons els casos**

Cal concretar uns criteris a tenir en compte de cara a l'establiment de ràtios d'equipaments juvenils i definir les necessitats segons l'ens públic a què faci referència:

- Fer un **diagnòstic de les necessitats de cada municipi** en funció de la població jove per determinar:
  - Tipus d'equipament segons nombre de població
  - Nombre d'equipaments segons nombre de població
  - Criteris a tenir en compte: percentatge de població jove, dispersió urbanística, mobilitat, entre d'altres.
- Necessitat que tots els municipis tinguin **almenys un equipament juvenil** o establiment d'uns mínims segons població.
- **Establiment dels serveis mínims** que s'han d'oferir en funció de la població jove i les seves necessitats (recursos tècnics i humans).

### **4. Models de gestió: Cogestió, autogestió o gestió per part dels ens públics**

S'ha de tendir cap a la gestió compartida o l'autogestió dels i les joves com a models de gestió dels equipaments juvenils. No obstant, cal garantir l'orientació d'un treballador social per permetre que l'equipament sigui autogestionat en un futur si no és viable de forma immediata.



## **SÍNTESI DE CONTINGUTS DE LA TROBADA DE TÈCNICS/QUES I INFORMADORS/ES DE JOVENTUT DE CATALUNYA - TIPUS I MODEL D'INFORMACIÓ**

---

### **1. El model d'informació**

El model d'informació juvenil que es planteja per al futur ha de superar l'actual model d'informació basat exclusivament en els Punts d'Informació Juvenil (PIJ). Aquest, ha de construir les bases per a un model que potenciï l'assessorament, ja que així s'assegura una informació més específica, adequada i personalitzada i que permet fer un seguiment de tot el procés (avaluant objectius, procediments i resultats). Aquest model permetria -i, alhora, exigiria- un treball més integral.

És en aquest context que s'apunta el concepte de **mediació** que correspon a la suma d'informació, orientació i assessorament, i englobats aquests conceptes pel seguiment.

Aquest model ha de seguir principis de funcionament com la dinamització de la informació i l'acompanyament durant tot el procés per tal de garantir un sistema d'informació juvenil eficaç i pròxim als i les joves.

### **2. Tipus d'informació**

El debat, centrat en la necessitat d'una informació del tipus generalista o especialitzada, rebutja l'establiment d'un tipus que opti únicament per una de les dues alternatives. Per tal de donar resposta a un nou model d'informació, cal adaptar-se a les necessitats de cada territori i combinar la informació general i/o l'específica depenent de cada realitat.

### **3. Destinataris**

El model i tipus d'informació ha d'estar en relació directa amb els destinataris als que es vol arribar. Així, cal combinar dos factors i estratègies:

- En primer lloc, cal seguir un principi d'universalitat per arribar al **públic en general** i no excloure a ningú del servei.
- En segon lloc, però, cal un treball que permeti arribar als **col·lectius específics** amb necessitats específiques.



En definitiva, no s'ha de confondre la població general amb una societat homogènia, s'ha d'oferir el servei a tothom i tractar cada situació com a específica segons les necessitats.

Aquest fet ha de partir d'una detecció de les necessitats i una adequació del model d'informació a aquestes. Si no s'actua d'acord amb cadascuna de les diferents realitats socials i territorials –implica una identificació de les necessitats–, l'acció pública pot generar més desigualtats.

Per sobre de tot, s'ha de garantir l'accés a la informació, establint serveis generals, mixtos o específics depenent dels condicionants territorials i poblacionals.

#### **4. Procediment**

El model i tipus d'informació juvenils descrits en els apartats anteriors necessiten d'una reflexió sobre la metodologia i els procediments concrets per dur-los a terme.

Per tal d'oferir un assessorament adequat a cada realitat cal descentralitzar els serveis i acostar-se al màxim a les necessitats juvenils, seguint el principi de proximitat. Tenint en compte les diferents realitats territorials, cal tenir en compte una multiplicitat d'eines com el treball en xarxa –molt important pel què fa a la especialització informativa–, l'assessorament mòbil i la multidisciplinarietat de serveis i persones, entre d'altres.

Per aquest tipus d'informació, s'ha de coordinar un servei d'informació generalista amb serveis especialitzats. En aquest context, els actuals Punts d'Informació Juvenil poden ser una bona porta d'entrada al recurs i no la totalitat del servei com ho és ara.

En tots els àmbits i per tal de plantejar un canvi en profunditat del sistema d'informació juvenil al nostre país, cal un esforç important en recursos humans i financers que n'asseguri el bon funcionament.



## **SÍNTESI DE CONTINGUTS DE LA TROBADA DE TÈCNICS DE JOVENTUT – PERFILS I FUNCIONS DELS PROFESSIONALS DE JOVENTUT**

---

### **1. Consideracions generals**

El debat sobre el perfil dels i les professionals de joventut parteix de la manca d'una regulació en aquest àmbit i les conseqüències que se'n deriven: tractament desigual, poc reconeixement social i polític, funcions poc específiques. En definitiva, la necessitat de normalitzar tractaments, funcions, reconeixements i tasques.

Amb l'objectiu de dotar del reconeixement que es mereixen els i les treballadores, s'han establir unes funcions per cadascuna de les categories, delimitant les tasques que els corresponen. D'aquesta manera, es garantirà una sèrie de serveis als i les joves així com una aplicació coherent de les polítiques de joventut a tot el territori.

La regulació dels perfils, l'establiment d'unes funcions concretes i la possibilitat d'establir unes ràtios de professionals al territori, han d'estar sempre en funció de les especificitats territorials i poblacionals i en tots els seus factors condicionants.

### **2. Perfils professionals**

Els perfils professionals que es consideren necessaris, així com les seves funcions i formació específica, són:

#### **A) TÈCNIC/A DE JOVENTUT**

##### **Funcions:**

- Disseny, planificació, coordinació i implementació de les polítiques de joventut, ja sigui mitjançant els mecanismes actuals –Pla Local de Joventut, programes i projectes de joventut– o bé d'altres, partint sempre de l'estudi de les necessitats detectades en l'anàlisi de la realitat juvenil.  
Aquesta funció també inclou l'avaluació de les polítiques implementades.
- Gestió de recursos –pressupost, equipaments i personal– i serveis del departament o de l'àrea de joventut.
- Relació bilateral amb altres departaments (transversalitat) i altres institucions (interdepartamentalitat), així com el treball en xarxa amb les entitats juvenils



del municipi, fomentant i donant suport a la participació d'aquestes en la planificació i la implementació de les polítiques de joventut.

### **Formació**

- Formació general universitària en l'àmbit de les ciències socials amb especialitzacions en temes com recursos humans, gestió, administració pública i, sobretot, polítiques de joventut.

## **B) DINAMITZADOR/A JUVENIL**

### **Funcions:**

- Contacte directe amb els i les joves: coneixement de la realitat juvenil, atenció directa a les seves necessitats –així com la seva detecció– i difusió de les activitats, programes i projectes entre els joves.
- Foment i canalització de la participació juvenil, ja sigui a partir de la dinamització i suport a la participació i a les iniciatives juvenils com al foment de l'associacionisme juvenil.
- Planificació i execució del Pla Local de Joventut, així com d'altres programes i projectes de joventut.
- Gestió i dinamització d'equipaments per a joves i amb els joves, promovent i educant en tècniques de cogestió i/o autogestió i fent el paper d'intermediari entre l'administració pública i els joves.

### **Formació:**

- Formació general superior en l'àmbit de les ciències socials amb especialitzacions en temes com lleure, administració pública i, sobretot, polítiques de joventut i dinamització.

## **C) INFORMADOR/A JUVENIL**

### **Funcions:**

- Gestió de la informació: recerca, recull, tractament i elaboració d'aquesta.
- Contacte directe amb els i les joves: informar, orientar i assessorar; atenció directa als joves i derivació cap a altres professionals; coneixement de la realitat juvenil i de les necessitats dels joves.



- Planificació, execució i difusió de programes, projectes i actuacions d'informació i assessorament.
- Gestió i coordinació amb altres equipaments i professionals del Punt d'Informació Juvenil (PIJ).
- Realització de tasques educatives i treball de dinamització i coordinació amb els corresponents als instituts i altres agents socials relacionats.

#### **Formació**

- Formació general superior en l'àmbit de les ciències socials amb especialitzacions en temes com dinamització, administració pública i, sobretot, polítiques de joventut i informació juvenil.

#### **D) AGENT SECTORIAL O TÈCNIC/A ESPECIALITZAT/DA**

Aquest perfil no és factible en molts dels casos per raons pressupostàries i poblacionals en municipis petits, per bé que en aquests casos les seves funcions són assumides per un tècnic de joventut en alguns casos o per un informador juvenil en altres.

#### **Funcions:**

- Assessorament, tramitació i seguiment dels programes sobre temes específics (salut, treball, educació...).
- Informació, assessorament i orientació en temes específics.
- Suport i coordinació amb la resta de professionals en matèria de joventut.

#### **Formació:**

- Formació general superior en l'àmbit específic amb especialitzacions en temes com dinamització, lleure, administració pública i, sobretot, polítiques de joventut.

#### **E) TREBALLADOR ADMINISTRATIU A L'ÀREA DE JOVENTUT**

Aquest perfil, com l'anterior, no és assumible per la gran majoria de municipis per qüestió de recursos econòmics i tècnics, on les tasques assignades hauran de ser compartides per tot l'equip de joventut.

#### **Funcions:**



- Suport directe en qüestions administratives als tècnics/ques de joventut i altres perfils professionals.
- Relacions interinstitucionals i interdepartamentals a nivell administratiu.

#### **Formació**

- Formació general en estudis administratius.

### **3. Habilitació dels professionals**

S'ha de permetre que exerceixin com a professionals en joventut aquelles persones que puguin demostrar una experiència mínima a concretar en la realització de certes tasques (de 3 a 5 anys) i en alguns casos fer cursos específics addicionals.